

کلاس های چند پایه

مدیریت و برنامه ریزی درسی

www.ketab.ir

نویسنده:

ماجد سواری

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: سواری، ماجد، ۱۳۷۳-

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت و برنامه‌ریزی درسی کلاس‌های چندپایه / نویسنده ماجد سواری.
مشخصات نشر: اهواز: پژوهندگان راه دانش، ۱۴۰۰.

فروست: انتشارات پژوهندگان راه دانش؛ شماره نشر ۱۵۸۵.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۵۷۰-۲

یادداشت: کتابنامه: ص: ۱۲۹ - ۱۳۲.

موضوع: کلاس‌های چندپایه

موضوع: کلاس‌داری

موضوع: کلاس‌های چندپایه - ایران

موضوع: کلاس‌داری - ایران

موضوع: مدرسه‌ها - مدیریت و سازماندهی

موضوع: مدرسه‌ها - ایران - مدیریت و سازماندهی

رده بندی کنگره: LB۱۰۲۹

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۲۵

وضعیت رکورد: فیبا

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۹۷۹۹۸

انتشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر: پژوهندگان راه دانش

شماره نشر: ۱۵۸۵

نام کتاب: مدیریت و برنامه‌ریزی درسی کلاس‌های چندپایه

نویسنده: ماجد سواری

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

چاپ: ترنگ

صفحه آرایشی: پژوهندگان

سایز: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۵۷۰-۲

قیمت: ۷۵۰۰۰ تومان

website

www.db.ketab.ir

instagram

@Pajopress

حق چاپ و نشر محفوظ است.

طبق قانون حقوق نویسندگان و مصنفان هرگونه کپی‌برداری به هر روش پیگرد قانونی دارد.

دفتر تهران: ۰۹۱۲۸۸۸۴۹۶۹ - ۶۶۱۲۰۵۵۴ دفتر اهواز: ۰۹۱۶۱۱۸۵۱۱۸ - ۳۲۲۰۲۸۰۲

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۱	فصل اول
۱۳	تعاریف کلاس‌های چندپایه
۱۳	تمایز بین کلاس چندسنی و چندپایه
۱۴	ضرورت تشکیل و توسعه کلاس‌های چندپایه
۱۵	تاریخچه کلاس‌های چندپایه در ایران
۱۷	تاریخچه کلاس‌های چندپایه در جهان
۲۰	تنوع و گوناگونی کلاس‌های چندپایه
۲۲	فرصت‌ها و محاسن کلاس‌های چندپایه
۲۳	چالش‌ها و محدودیت‌های کلاس‌های چندپایه
۲۳	۱. چالش‌ها و محدودیت‌های آموزشی در کلاس‌های چندپایه
۲۹	۲. چالش‌ها و محدودیت‌های غیرآموزشی در کلاس‌های چندپایه
۳۷	فصل دوم
۳۹	مدیریت کلاس درس چندپایه
۴۰	شیوه‌های مدیریت کلاس درس چندپایه
۴۳	سازمان‌دهی کلاس درس
۴۴	شیوه‌های سازمان‌دهی کلاس درس چندپایه
۵۸	گروه‌بندی دانش‌آموزان در کلاس‌های چندپایه
۵۸	۱. گروه‌بندی بر اساس توانایی‌های مشابه و متفاوت
۵۸	۲. گروه‌بندی داوطلبانه
۵۹	۳. گروه‌بندی تصادفی
۵۹	۴. گروه‌بندی بر اساس موضوع درس
۶۰	۵. گروه‌بندی بر اساس پایه‌های تحصیلی
۶۰	۶. گروه‌بندی محلی (فامیلی)
۶۱	مشکلات گروه‌بندی در کلاس‌های چندپایه
۶۷	فصل سوم
۶۹	تنظیم جدول ساعات هفتگی در کلاس‌های چندپایه
۷۵	قوانین و مقررات در کلاس‌های چندپایه

۷۷	مدیریت زمان و نقش معلم در کلاس‌های چندپایه
۸۱	فصل چهارم
۸۳	راهبردهای تدریس
۸۳	انواع راهبردهای آموزش در کلاس‌های چندپایه
۸۳	۱. کارگروهی
۸۴	۲. روش پروژه
۸۴	۳. نمایشنامه
۸۵	۴. تدریس به همه گروه‌ها
۸۵	۵. تدریس مستقل
۸۶	۶. تدریس یک موضوع به همه پایه‌ها با سطوح مختلف دشواری
۸۷	۷. توسعه‌ی فعالیت‌ها برای گروه‌هایی که در محور تدریس معلم نیستند
۸۸	۸. روش کلی‌گویی (قیاسی)
۸۸	۹. روش سقراطی (پرسش‌وپاسخ)
۸۹	۱۰. روش تدریس یک ماده درسی برای تمام پایه‌ها (فرستی به نام کلاس چندپایه)
۸۹	۱۱. رویکرد تلفیقی
۹۰	۱۲. تأثیر پایین تدریس به روش سخنرانی
۹۱	فصل پنجم
۹۳	طرح درس
۹۴	اهمیت استفاده از طرح درس
۹۴	مزایای نوشتن طرح درس
۹۵	انواع طرح درس
۹۸	ویژگی‌های طرح درس در کلاس‌های چندپایه
۱۰۳	اقتباس برنامه درسی و طرح درس‌ها
۱۰۵	فصل ششم
۱۰۷	ارزشیابی
۱۱۰	ارزشیابی در کلاس‌های چندپایه
۱۱۱	برنامه‌ها و تمرین‌های مفید جهت ارزشیابی در کلاس‌های چندپایه
۱۱۲	راهبردهایی جهت ترغیب ارزشیابی برای یادگیری در کلاس‌های چندپایه
۱۱۵	ارزشیابی فردی
۱۱۷	ارزشیابی گروهی
۱۱۸	ارزشیابی با برپایی نمایشگاه
۱۲۰	خودسنجی و هم‌کلاس سنجی
۱۲۹	منابع

پیشگفتار

سپاس و ستایش خداوند بلندمرتبه را که به لطف و عنایت بی کران او توفیق تألیف و تدوین کتاب مدیریت و برنامه ریزی درسی کلاس های چندپایه حاصل آمد. کتابی که پیش رو دارید حاصل تلاشی مجدانه به منظور تدوین و تألیف دانسته ها و تجربیات نگارنده در راستای بهبود، مدیریت و برنامه ریزی کلاس های چندپایه مدارس روستایی و عشایری در ایران است. این کتاب مطابق با آخرین یافته ها، تجارب زیسته معلمان چندپایه و همگام با مراجع معتبر علمی دنیا تألیف شده و مهم ترین هدف آن ارائه اطلاعات جدید، همسو با نشریات معتبر، مجامع علمی، پایگاه های اطلاعاتی و کتب منتشره به معلمان، دانشجویان و علاقه مندان است.

نگارنده تلاش ها و دلسوزی های پیش گامان علوم تربیتی و روان شناسی ایران را ارج نهاده و ضمن پاسداشت مقام آنان، انگیزه خود از تألیف این کتاب را نکات زیر می داند؛

در طی سالیان تدریس در کلاس های چندپایه تدوین و تألیف مجموعه ای غنی، چندبعدی و مطابق با دانسته های بروز بشری همواره از خواسته های بجا و بی پاسخ معلمان و دانشجویان فرهنگیان بوده است؛ لذا کتاب برنامه ریزی درسی کلاس های چندپایه کوشیده است تا با رفع خلأ موجود، مجموعه ای جامع و مانع از اطلاعات آموزشی مرتبط را در اختیار معلمان، دانشجویان علوم تربیتی، روان شناسی، مشاوره و کلیه رشته های آموزش و دبیری دانشگاه فرهنگیان و دیگر علاقه مندان قرار دهد.

تأکید اصلی کتاب بر آشنایی با کلاس های چندپایه و یادگیری نحوه ی مدیریت برنامه ریزی در این گونه کلاس ها؛ به صورتی که دانشجویان بتوانند با حداقل آموخته های قبلی، مفاهیم آموزشی و تربیتی را در کلاس های چندپایه در سطوح اولیه بیاموزند؛ لذا از ارائه توضیحات اضافی و طولانی خودداری شده است و مطالب به صورت خلاصه وار بیان شده تا خوانندگان بهتر و سریع تر بتوانند به درک مطالب موردنظر و به کارگیری آن برسند. در مقایسه با کتاب های مشابهی که در این زمینه چاپ شده است، این کتاب چند ویژگی دارد. اول اینکه عناوین و سرفصل ها طوری انتخاب شده است که متناسب با چهارچوب درس برنامه ریزی درسی کلاس های چندپایه به میزان (۳) واحد درسی دانشگاه فرهنگیان مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم تحقیقات و فناوری است که سعی شده به صورت ساده به یادگیری و

کاربست محتوای ارائه شده، کمک نماید. دوم اینکه مطالب واحد ممکن به صورت خلاصه و مفید ارائه شده و از آوردن مطالب اضافی و گنگ به خصوص که باعث سردرگمی دانشجویان می‌شود، اجتناب شده است. نکته‌ی سوم در این زمینه است که برای یادگیری عمیق و کاربردی‌تر، از مثال‌هایی استفاده شده است که ارتباط بیشتری به زمینه تحصیلی دانشجو معلمان داشته باشد.

در این راستا، مطالب کتاب مدیریت و برنامه‌ریزی درسی کلاس‌های چندپایه در (۶) فصل طراحی و تنظیم شده است.

در **فصل اول** با عنوان کلیات به تعاریف، سازمان‌دهی و تنوع کلاس‌های چندپایه در ایران و جهان پرداخته شد. همچنین به فرصت‌ها و محدودیت‌ها در کلاس‌های چندپایه در این فصل اشاره شد. در **فصل دوم** به نکات موردتوجه اصول مدیریت و آموزش کلاس‌های چندپایه بیشتر توجه شد. در **فصل سوم** نحوه تنظیم جدول ساعات هفتگی در کلاس‌های چندپایه به طور جامع تشریح شده است. **فصل چهارم** مربوط به راهبردها، رویکردها و روش‌های آموزش و تدریس در کلاس‌های چندپایه است. در **فصل پنجم** به تهیه و تشریح انواع طرح برنامه درسی (طرح درس) در کلاس‌های چندپایه می‌پردازد و در آخر، **فصل ششم** شیوه‌های ارزشیابی در کلاس‌های چندپایه را برای معلمان و دانشجویان بیان می‌کند.

از دانشجویان عزیز، همکاران گرامی و خوانندگان محترم استدعا داریم که با رهنمودهای ارزشمند خود ما را در جهت رفع نقایص احتمالی یاری نمایند.

همچنین از آموزگاران پر تلاش؛ **دکتر فاطمه سواری**، **سرکارخانم زینب عذاریان** و تیم زحمتکش **انتشارات پژوهندگان** که متحمل زحمت داوری و ویراستاری علمی این کتاب شده‌اند، مراتب کمال تشکر و سپاس خود را ابراز می‌دارم. همچنین از گروه محترم علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان به دلیل مساعدت‌های لازم در روند تألیف و چاپ این کتاب قدردانی می‌شود. از خانواده‌ی گرامی خود که با تحمل و شکیبایی بسیار، انجام این امر مهم را مقدور ساخته و با فراهم آوردن محیطی آرام، فرآیند تألیف این مجموعه را سرعت بخشیده‌اند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

ماجد سواری

مدیر آموزگار چندپایه مدارس عشایری استان خوزستان

تابستان ۱۳۹۹